POLITICI, OPŢIUNI CONTABILE ŞI AUDITUL DATORIILOR ENTITĂŢII

Daniela DONȚUL,

masterand, anul II, Facultatea Științe Economice, Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 657.1:657.63:334.7 E-mail: daniela.dontul@gmail.com

The purpose of the research is to analyze the impact of accounting policies and options on the recognition, measurement and presentation of debts in the financial statements of an entity, as well as to examine the role of financial audit in verifying the correctness and compliance of these debts with the accounting regulations in force.

Importanța temei este precizată de influența pe care o au datoriile pentru societate, în special, pentru economie în ansamblu. Alegerea anumitor opțiuni contabile poate influența indicatorii financiari-cheie și, implicit, deciziile investitorilor, creditorilor sau altor părți interesate. Auditul datoriilor devine astfel un proces fundamental pentru validarea corectitudinii și conformității acestor informații, reducând riscul de fraudă și eroare.

Lucrarea a fost elaborată în baza datelor entității „VILOTERM" SRL, care este specializată în comercializarea rețelelor termice și sistemelor de aprovizionare cu apă și canalizare. Obiectivul de baza al entității este îmbunătățirea permanenta a calității la nivelul cerințelor pieței interne.

Conform Standardul Național de Contabilitate (SNC) „Capital propriu și datorii", datoriile reprezintă „obligații actuale ale entității ce decurg din fapte economice anterioare și prin stingerea (decontarea) cărora se așteaptă să rezulte o ieșire (diminuare) de resurse care încorporează beneficii economice" [2].

Recunoașterea datoriilor și evaluarea acestora este una din aspectele cele mai importante și trebuie recunoscută conform principiilor contabilității. Conform principiului contabilității de angajamente tranzacțiile și evenimentele trebuie recunoscute în contabilitate atunci când se angajează obligații, indiferent de momentul în care se efectuează plățile. Principiul prudenței stipulează că trebuie să se evite supraestimarea activelor sau a veniturilor și subestimarea datoriilor sau a cheltuielilor. Conform principiului necompensării, activele și datoriile nu trebuie compensate între ele decât în cazurile în care acest lucru este prevăzut de reglementările contabile.

Menționăm că scopul auditului datoriilor constă în exprimarea unei opinii întemeiate despre veridicitatea prezentării și dezvăluirii informației aferente acestora în situațiile financiare ale entității auditate. Clasificarea datoriilor este esențială pentru înțelegerea poziției financiare a unei entități și pentru analiza riscurilor implicate în gestionarea acestora. În funcție de conținutul economic al acestora,

datoriile pot fi datorii financiare, comerciale, calculate, subvenții și finanțări sau alte datorii.

Datoriile financiare, în conformitate cu SNC „Capital propriu și datorii”, sunt „datoriile aferente creditelor bancare și împrumuturilor, de aceea definirea și conținutul economic este legat de abordările ultimelor două noțiuni” [3, p. 41]. Entitatea „VILOTERM” SRL deține un credit pe termen scurt și utilizează un cont pentru evidența analitică a creditelor bancare care este ținută pe feluri de credite, pe termene de rambursare, pe creditori și pe băncile care le-au acordat.

În cadrul contabilității entității „VILOTERM” SRL primirea, rambursarea creditelor bancare pe termen lung și calculul dobânzii se reflectă în felul următor:

1) Primirea creditului - ca majorare concomitentă a numerarului şi a datoriilor pe termen lung;
2) Calcularea dobânzilor - ca majorare concomitentă a cheltuielilor şi a datoriilor curente;
3) Achitarea dobânzilor - ca diminuare concomitentă a numerarului şi a datoriilor curente;
4) Rambursarea creditului- ca diminuare concomitentă a datoriilor curente şi a numerarului.

Datoriile comerciale reprezintă angajamentele de plată ale entității față de furnizori şi antreprenori privind facturile comerciale aferente activele procurate, avansurile primite și serviciile de care entitatea a beneficiat și operațiilor de leasing. Entității „VILOTERM” SRL îi sunt specifice cheltuielile de publicitate și marketing care includ cheltuielile de multiplicare a produselor publicitare, și sunt contabilizate astfel:

1) Valoarea serviciilor procurate, la suma fără TVA: ca diminuare concomitentă a cheltuielilor și a datoriilor curente;
2) Suma TVA aferentă serviciilor procurate: ca diminuare a datoriilor față de buget şi majorare a datoriilor curente;
3) Achitarea datoriei față de furnizor: ca diminuare concomitentă a datoriilor curente şi a numerarului.

În baza auditului realizat la entitatea „VILOTERM” SRL, autorul a stabilit că în cadrul entității, evidența datoriilor se tine în conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, Standardelor Naționale de Contabilitate și modificărilor lor ulterioare. Entitatea întocmește corect și corespunzător documentele primare, centralizatoare și registrele de evidentă analitică şi sintetică. Nu în ultimul rând, entitatea, atestă o înregistrare corectă din punct de vedere cronologic, și respectă succesiunea documentelor.

Contradictoriu, în cadrul entității în timpul auditului, s-au depistat și careva lacune care necesită a fi ameliorate treptat, pentru a îmbunătăți situația economică a entității.

În primul rând, s-a observat că creditul bancar luat de entitate pentru o perioadă mai mare de un an a fost înregistrat ca datorie curentă. Deci, situațiile financiare nu reflectă corect structura obligațiilor entității. Pentru a remedia această situație, propu-

nem contabilității să revizuiască contractul pentru a stabili exact data de scadență și condițiile de rambursare. În acest caz, se reclasifică suma creditului: partea scadentă în următoarele 12 luni se păstrează ca datorie curentă, iar partea scadentă după 12 luni- se trece la datorii pe termen lung.

Ulterior, în urma auditului s-a depistat că entitatea formează provizion doar pentru acoperirea cheltuielilor legate de litigii, de protecția mediului și de restructurarea entității. Ca urmare, recomandăm ca entitatea să creeze rezerve pentru data de raportare, inclusiv pentru plata beneficiilor angajaților pentru concediul neutilizat, și pentru cheltuielile aferente anului curent, pentru care se vor primi facturi în anul următor (de exemplu: servicii de audit sau utilități).

Nu în ultimul rând, în urma analizei efectuate, s-a depistat că entitatea nu efectuează inventarierea datoriilor. În conformitate cu art. 16 din Legea contabilității și raportării financiare 287/2017 [1], entitatea este obligată să efectueze o inventariere a elementelor contabile (inclusiv a datoriilor) în modul prevăzut de Regulamentul privind procedura de efectuare a inventarierii. Astfel, recomandăm ca entitatea să efectueze anual inventarierea tuturor datoriilor. Rezultatele obținute în urma cercetării oferă un aport în dezvoltarea contabilității datoriilor cu adâncirea și perfecționarea metodelor și practicilor în domeniu.

Referinţe:

1. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.1-6, art. 22 din 05.01.2018, cu modificările și completările ulterioare;
2. SNC „Capital propriu și datorii". În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.177-181, art.1224 din 16.08.2013.
3. LAZĂRI, L., GRIGOROI, L. ș.a. Contabilitatea întreprinderii. Chișinău: Cartier, 2017. 631 p.

Recomandat
***Galina LUŞMANSCHI**, dr., conf. univ.*